

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1936

ΑΡΙΘ. 43

ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

ΜΕΡΟΣ Β'

[2]

Τὸ πρῶτον στάδιον τῶν σχέσεων ἡμῶν μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν ὠνομάσαμεν στάδιον ἀλληλοαναγνωρίσεως. Καὶ ὄντως ἔκλιπόντος, ὡς εἶδομεν, τοῦ σάλου καὶ τῆς ἀναστατώσεως, ἅτινα ἡ Μεταρροῦθμισις ἐδημιούργησεν ἐν τε τῇ Ἀγγλίᾳ καὶ τῇ λοιπῇ ἠπειρωτικῇ Εὐρώπῃ, οἱ Ἱεράρχαι τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔδωσαν τὰς χεῖρας εἰς ἀλλήλους. Κατ' ἀρχὰς ἡ δυσπιστία ἦτο ἀμοιβαία καὶ μεγάλη. Οἱ Ἀγγλικοὶ εἶχον συνηθίσει νὰ βλέπωσι καὶ ἀκούωσι τὰ καθ' ἡμᾶς μὲ τὰς διόπτρας καὶ τὰ ὄψα τῶν Λατίνων. Ἡμεῖς ἀφ' ἑτέρου ἐφοροῦμεν ὅτι ἡ Μεταρροῦθμισις ἦτο καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ τόσον ὀριζική καὶ καταστρεπτική, ὅσον καὶ ἐν τῇ ἠπειρωτικῇ Εὐρώπῃ. Ἀναγινώσκων τις τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἀλεξάνδρου Λυκούργου διαβλέπει τὴν εὐάρεστον ἐκπληξιν, ἣν ἐδοκίμασεν ὁ Ἕλλην Ἱεράρχης, ἀνακαλύψας ὅτι ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία, παρ' ὅλον τὸν ἐσωτερικὸν ταραχόν, ὅστις συνέσεισεν αὐτήν, διετήρησεν οὐσιωδέστατα σημεῖα καθολικότητος. Βαθμηδὸν ἡ ἐπαφὴ ἐγένετο συχνοτέρα, αἱ ἐπισκέψεις τῶν ἀντιπροσώπων ἑκατέρας τῶν Ἐκκλησιῶν πρὸς τὴν ἑτέραν πυκνότεραι, ἡ δὲ ἰδέα, ὅτι ἀμφότεραι ἀποτελοῦν ἀδελφάς, χωρισθείσας ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὸ παρελθὸν διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεως αὐτῶν, παγιοτέρα. Ἐπιτευχθείσης δὲ τῆς εὐτυχοῦς ταύτης ἀλληλοαναγνωρίσεως, ἐπέστη καὶ ἡ στιγμή, καθ' ἣν ἀπεφάσισαν ἀμφότεραι, ὅπως συναντηθῶσιν ἐπίσημως δι' εἰδικῶν ἀντιπροσώπων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ἐξετάσωσιν ἐπὶ ποίων δογματικῶν σημείων ὑπάρχει συμφωνία ἢ διαφωνία, καὶ διὰ συζητήσεως ψυχραΐμου καὶ διαπνεομένης ὑπὸ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, ἐξεύρωσι τρόπον, δι' οὗ θὰ ἤρροντο τὰ ἐμπόδια, τὰ μεταξὺ αὐτῶν ἐπιπροσθούντα, καὶ θὰ ἐπετυγχάνετο ἡ προσέγγισις καὶ ἐν ἀπωτέρω μέλλοντι ἡ ἔνωσις αὐτῶν. Δεδομένου δὲ καὶ γνωστοῦ ὄντος, ὅτι εἰς τὰς

μετὰ τῶν Ἀνωμότων διαπραγματεύσεις (1717—1725) δὲν ἀντεπροσωπεύετο ἡ ἐπίσημως Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας, εἰς τὸ δεύτερον τοῦτο στάδιον εἰσῆλθον αἱ δύο Ἐκκλησίαι κατὰ τὸ συνέδριον τῆς Βόννης (1874—1875). Κατὰ τὸ συνέδριον τοῦτο ἡ Ὁρθ. Ἐκκλησία ἀντεπροσωπεύετο ὑπὸ τοῦ ἀρχιμ. Φιλοθέου Βρυονίου, τοῦ ἀρχιμ. Ἰωαν. Ἀναστασιάδου καὶ τοῦ Ἱεροδ. Φιλαρέτου Βαφείδου, ὡς ἐκπροσώπων τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου, ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπ. Σύρου καὶ Τήνου Ἀλεξάνδρου Λυκούργου καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογίας Ν. Δαμαλᾶ καὶ Ζ. Ρώση, ἀντιπροσωπευόντων τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τοῦ πρωθιερέως Γιαννίσεφ, τοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας Ὁσινῆν καὶ τοῦ Φιλιππῶφ ἐκ μέρους τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας· παρῆσαν δὲ προσέτι ὁ ἐπίσκοπος Κάτω Δουνάβεως Γεννάδιος καὶ ὁ Δαλματίας Μίλας. Τὴν Ἀγγλικανικὴν Ὁμολογίαν ἀντεπροσώπευσαν πεντήκοντα περίπου θεολόγοι, Ἀγγλοὶ καὶ Ἀμερικανοί, διεκρίνοντο δὲ μεταξὺ αὐτῶν κυρίως ὁ ἐπίσκοπος Γιβραλτάρ, ὁ Δεκάνος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Τσέστερ καὶ ὁ Κανονικὸς τοῦ Ἀγ. Παύλου περὶφημος Λίδδων. Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην συνάντησιν καταστᾶσαν περιώνυμον διὰ τε τὴν σπουδαιότητα τῶν ζητημάτων τῶν κατ' αὐτὴν συζητηθέντων, καὶ διὰ τὰ λαμπρὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς, ἐπηρεολούθησαν ἄλλαι, καθ' ἃς ἀντιπρόσωποι ὄλων τῶν αὐτοκεφάλων Ὁρθοδ. Ἐκκλησιῶν ἢ καὶ ἐνίων ἐξ αὐτῶν ἤρχοντο εἰς συζητήσεις θεολογικὰς μετ' Ἀγγλικανῶν ἀντιπροσώπων. Τοιαῦται δὲ ἦσαν ἡ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ τότε Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μελετίου τῷ 1918 γενομένη ἐν Ν. Ὑόρκῃ, Ὁξφόρδῃ καὶ Λονδίνω ἢ κατὰ τὸ συνέδριον τοῦ Λάμπεθ τοῦ 1920, τοῦ τότε μητροπολίτου Φιλαρέτου Βαφείδου καὶ τοῦ καθηγητοῦ Π. Κομνηνοῦ ἐλθόντων εἰς ἐπαφὴν μετ' Ἀγγλικανῶν ἐπισκόπων μελῶν τοῦ συνεδρίου ἢ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ πατριαρχοῦ Ἀλεξανδρείας Μελετίου τῆς διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ συνέδριον τοῦ Λάμπεθ τοῦ 1930 ἢ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Μητροπολίτου Θυατείρων κ. Γερμανοῦ τοῦ 1931 ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ Λάμπεθ καὶ τέλος ἢ κατὰ Ἰούνιον τοῦ

1935 γενομένη ἐν Βουκουρεστίῳ μεταξὺ Ἀγγλικανῶν καὶ Ρουμίνων Ὁρθοδόξων.

Λαμβάνοντες ἤδη κατὰ σειράν ἐν πρὸς ἐν τὰ κατὰ τὰς διαφόρους ταύτας συναντήσεις συζητηθέντα δογματικά ζητήματα, θὰ ὑποδείξωμεν μέχρι τίνος σημείου ἐπετεύχθη συμφωνία ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Ἐπιθυμοῦμεν, διὰ τοῦ τρόπου τούτου, νὰ ἀνακεφαλαιώσωμεν τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας συζητήσεις καὶ τὰ πορίσματα αὐτῶν, ἵνα εἰς νέας συναντήσεις ἐν τῷ μέλλοντι ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν ταῦτα οἱ Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι τῆς Ὁρθοδ. Ἐκκλησίας, καί, ἐνήμεροι τῆς μέχρι τοῦδε ἐργασίας, ὧσιν ἐτοιμοὶ νὰ συναντήσωσι καὶ πάλιν τοὺς Ἀγγλικανούς. Ἐνημερότης τοιαύτη εἰς ζήτημα τόσον σοβαρὸν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν εἶναι ἀπαραίτητος· διότι ἀποφεύγονται οὕτω καὶ συζητήσεις ἄσκοποι καὶ χρόνου ἀπώλεια, προκειμένου περὶ ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἤδη συνεζητήθησαν, διελευκάνθησαν καὶ ἀπεσαφηνίσθησαν. Χάριν δ' εὐκολίας τόσον τοῦ γράφοντος, ὅσον καὶ τῶν ἐντευξομένων θὰ παραπέμπωμεν εἰς τὰς ὡς ἄνω συναντήσεις μνημονεύοντες ἀπλῶς τῶν ἐτῶν, καθ' ἃς αὐταὶ ἐγένοντο, ἥτοι συνάντησις 1875, 1918 κ. ο. κ.

Καὶ πρῶτον, προκειμένου περὶ τῆς χριστιανικῆς ἀποκαλύψεως καὶ τῶν πηγῶν αὐτῆς. Ἀμφοτέρω τὰ θέματα ταῦτα συνεζητήθησαν κατὰ τὴν συνάντησιν τοῦ 1931. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ γενικῶς τὴν Θεϊαν Ἀποκάλυψιν, οἱ ἀντιπρόσωποι ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν ὁμοφώνως ἀπεδέχθησαν ὡς Θεϊαν Ἀποκάλυψιν ἐκείνην, ἣτις «παρεδόθη ἡμῖν ἀπαξ καὶ ἕσασί ἐν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ὡς ἀπεκαλύφθη ἐν ταῖς Ἁγίαις Γραφαῖς καὶ ὡς ἐγνωρίσθη καὶ παρεδόθη παρὰ τῶν Ἀποστόλων ἐν τῇ παραδόσει τῆς Ἐκκλησίας διὰ μέσου τῶν αἰῶνων τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Ἀμφοτέρων δὲ τῶν Ἐκκλησιῶν οἱ Ἀντιπρόσωποι ὡσαύτως «συνεφώνησαν ὅτι λαμβάνομεν τὴν Θ. Ἀποκάλυψιν ἐν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, διὰ τῆς Γραφῆς καὶ Παραδόσεως. Γραφὴν λέγοντες ἐννοοῦμεν τὸν Κανόνα τῆς Γραφῆς, ὡς οὗτος ὄρισθη ὑπὸ τοῦ Ἁγ. Ἀθανασίου καὶ ἐγένετο δεκτὸς ὑφ' ἀπάσης τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Περὶ δὲ τῶν ἄλλων βιβλίων, ἅτινα καλοῦνται ὅτε μὲν Δευτεροκανονικά, ὅτε δὲ ἀναγινωσκόμενα, ἀπεδέχθησαν ὡσαύτως τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου λέγοντος «ὅτι καὶ ταῦτα ὄρισθησαν ὑπὸ τῶν πατέρων, ἵνα ἀναγινώσκωνται ὑπὸ τῶν μελλόντων νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸν χριστιανισμὸν καὶ ἐπιθυμούντων ὅπως κατηχηθῶσιν εἰς τὴν εὐσέβειαν. Καὶ τὴν τοῦ Ἱερωνύμου, φρονούντος ὅτι «ἡ Ἐκκλησία δύναται νὰ ἀναγινώσκη τὰ βιβλία ταῦτα εἰς οἰκοδομὴν τοῦ λαοῦ,

ἀλλ' οὐχὶ εἰς βεβαίωσιν τοῦ κύρους τῶν ἐκκλησιαστικῶν δογμάτων».

Ἡ δευτέρα πηγή, δι' ἧς λαμβάνομεν τὴν Θ. Ἀποκάλυψιν, ἡ Ἱερὰ Παράδοσις, ἐγένετο ἀντιζείμενον συζητήσεως κατὰ τὰς συναντήσεις τοῦ 1920, 1931 καὶ 1935. Τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Μεταρρυθμισὶς ἀπεκήρυξε καὶ ἠρνήθη τὸ κύρος τῆς Παραδόσεως καὶ ἀπεδέχθη ἐπισημῶς τὴν Γραφὴν, ὡς τὴν μόνην καὶ ἀποκλειστικὴν πηγὴν τῆς Θ. Ἀποκαλύψεως, διήγειρεν ἀνεκὰθεν τὰς ὑπονοίας τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τὴν δυσπιστίαν αὐτῶν, ὡς πρὸς τὴν ἐπίτευξιν προσεγγίσεως καὶ συμφωνίας μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, λόγῳ ἀκριβῶς τοῦ σοβαροτάτου τούτου κωλύματος. Ἦδη δὲ κατὰ τὸ 1900 ὁ ἐπίσκοπος Ἰωάννης Γουόρδεγουορθ ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ «σημεῖα τινὰ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας ἐκτεθέντα πρὸς πληροφάν τῶν Ὁρθοδόξων χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς» ἐχρησιμοποίησε ἀστόχους τινὰς ἐκφράσεις, αἵτινες ἠδύναντο νὰ ὀδηγήσωσιν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία οὐδὲν ἀναγνωρίζει κύρος εἰς τὴν Ἱ. Παράδοσιν. Ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου ἐν τῷ συνεδρίῳ τοῦ Ἀάμπεθ τοῦ 1920 παρέπεμψε τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἐπισκόπων, μεθ' ὧν ἦλθεν εἰς ἐπαφήν, εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐκφράσεις τοῦ Ἀγγλοῦ ἐπισκόπου, ἔλαβε δὲ παρ' αὐτῶν τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι «αὐταὶ δὲν περιέχουσιν ἐννοίαν τείνουσαν νὰ ὑποβιάσῃ τὴν Ἱ. Παράδοσιν.» Τὸ περὶ Ἱ. Παραδόσεως ὅμως ζήτημα ἐξητάσθη κυρίως κατὰ τὰς συναντήσεις τοῦ 1931 καὶ 1935, κατὰ τὰς ὁποίας, κατόπιν ἐμπεριστατωμένης καὶ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἐρευνῆς τοῦ θέματος καὶ παροχῆς διαφωτιστικῶν πληροφοριῶν ἐκ μέρους τῶν Ὁρθοδόξων, ὁμοφώνως ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν ἐγένετο ἀποδεκτὸν ὅτι «πᾶν τὸ πρὸς σωτηρίαν ἀναγκαῖον εὑρηται ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ, ὡς αὕτη συμπληροῦται, διασαφηνίζεται, ἐρμηνεύεται καὶ ἐννοεῖται ἐν τῇ Ἱ. Παραδόσει ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ οἰκοῦντος Ἁγίου Πνεύματος». Περαιτέρω δὲ οἱ ἀντιπρόσωποι συνεφώνησαν, ὅτι «λέγοντες Ἱ. Παράδοσιν, ἐννοοῦσι τὰς ἀληθείας, αἵτινες κατήλθον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τῶν Ἀποστόλων, καθωρίσθησαν ὑπὸ τῶν Ἁγίων συνόδων ἢ διδάσκονται ὑπὸ τῶν πατέρων καὶ ὁμολογοῦνται ὁμοφώνως καὶ συνεχῶς ἐν τῇ ἀδιαίρετῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ διδάσκονται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Προσέει συνεφώνησαν, ὅτι «οὐδὲν τὸ περιεχόμενον ἐν τῇ Παραδόσει ἀντιφάσκει πρὸς τὰς Γραφάς. Καίτοι ἀμφοτέρω αὐταὶ δύναται λογικῶς νὰ ὀρισθῶσι καὶ διακριθῶσιν ἀπ' ἀλλήλων,

ἀλλ' ὅμως δὲν δύνανται νὰ χωρισθῶσιν ἀπ' ἀλλήλων οὐδ' ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας».

(Συνεχίζεται)

† Ο Μ. ΑΡΧΙΜ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΤΙΝΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΚΑΪΡΗ

Α.

Κατὰ τὸ διαρροῦσαν θέρος δικομισθῆ ἀπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου τῆς πόλεως Ἀνδρου, τοῦ ποτε δηλαδὴ Ὀρφανοτροφείου τοῦ μακαρίτου ἱερέως Θεοφίλου Καΐρη, ἡ βιβλιοθήκη αὐτοῦ εἰς τὸ γυμνάσιον τῆς αὐτῆς πόλεως¹. Κατὰ τὴν ταξινόμησιν αὐτῆς, ὁ ἐκ Καλύμνου συνάδελφος κ. Ἀντώνιος Τηλιακὸς εἶρεν ἔγγραφον τοῦ Θεοφίλου Καΐρη, τὸ ὁποῖον διαφωτίζει ἱκανὰ σημεῖα, κενὰ μέχρι τοῦδε, τῆς ἱστορίας τοῦ περιφήμου Ὀρφανοτροφείου. Τὸ περὶ οὗ λόγος ἔγγραφον εἶναι δημοσιευμένον ἐν μεταφράσει εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν εἰς τεῦχος ἐπιγραφόμενον: Journal de la Société de la Morale Chrétienne². Ἐκ τῆς 57ης σελίδος αὐτοῦ συνάγεται ὅτι ἔτος τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ εἶναι τὸ 1832. Τὸ τεῦχος τοῦτο φέρει τὸν ἀριθμὸν νῦν Θ. 173 τῆς βιβλιοθήκης τοῦ γυμνασίου Ἀνδρου. Τὸ ἀπασχολοῦν ἡμᾶς ἔγγραφον κατέχει τὰς σελίδας 60—64, καὶ φέρει τὴν ἐπιγραφὴν: Institution d'une Maison d'Éducation fondée à Andros, pour les Orphelins dont les parents ont succombé dans la Guerre contre les Turcs. Ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου φαίνεται, τὸ ἔγγραφον εἶναι θεομὴ ἔκκλησις πρὸς τοὺς φιλανθρώπους, ἵνα συντρέξωσιν αὐτὸν εἰς τὸ ἔργον του. Εἶναι ὅμως ἰδίᾳ ἐνδιαφέρον κατὰ τοῦτο, ὅτι παρέχει εἰδήσεις περὶ τῆς λειτουργίας, καὶ οἰονεὶ ἀποτελεῖ τὸ Καταστατικόν, τοῦ ἀρχικοῦ αὐτοῦ Ὀρφανοτροφείου.

Τὸ ἔγγραφον δὲν φέρει ἡμερομηνίαν. Ὡς ὅμως εἶναι γνωστόν, μετὰ τὸ 1828 ὁ Καΐρης πρὸς οἰκονομικὴν αὐτοῦ ἐνίσχυσιν περιῆλθε πλείστας χώρας τῆς Εὐρώπης, Γαλλίαν, Ἀγγλίαν, Ἰταλίαν, Αὐστρίαν, Ῥωσίαν, Μολδαύαν, Βλαχίαν, Σμύρνην τε καὶ Κωνσταντινούπολιν³. Τὰ χρονολογικὰ ὄρια τῆς φιλανθρωπίας αὐτῆς περιοδείας δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένα. Ἐκ τῆς χρονολογίας ὅμως τῆς ἐφημερίδος, 1832, καὶ ἔκ τινος σημείου τῆς ἐκκλήσεως, ὅπου ἀναφέρεται ἡ φράσις «ἦλθον εἰς τὰς πρωτευούσας τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας, διὰ νὰ λάβω βοήθειαν...» συάγεται ὅτι κατὰ τὸ εἰρημένον ἔτος ὁ Ἀνδριὸς Ὀρφανοτρόφος εὐρίσκετο ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ. Δὲν εἶναι δὲ ἀγνωστον ὅτι ἡ περιοδεία του δὲν ἀπέβη ἄκαρπος⁴.

Ἐκφράζομεν καὶ δημοσίᾳ τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν πρὸς τὸν συνάδελφον κ. Τηλιακόν, ὅστις προφορῶνως

ἔθεσε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Καΐρειον μνημεῖον εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν. Ἡ μετάφρασις τοῦ ἔγγραφου ἔχει ὧς ἔπεται :

Β.

«Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε». Ματθ. 25,40

Αἱ τόσον μεγάλαι, ὅσον καὶ διάφοροι δυστυχίαι τοσούτων ἀτυχῶν ὄρφανῶν, τὰ ὁποῖα αἱ συμφοραὶ τῆς Ἑλλάδος ἐστέρησαν ἀπὸ τοῦς γονεῖς των, ἀπὸ οἰονδήποτε μέσον συντηρήσεως καὶ ἀπὸ πᾶσαν ἐκπαίδευσιν, μοὶ ὑπηγόρευσαν καθήκον ἱερὸν νὰ ἀφοσιωθῶ εἰς τὴν ἴδρυσιν Καθιδρύματος, εἰς τὸ ὁποῖον τὰ ἀτυχῆ ταῦτα παιδιὰ, ἄρρενα καὶ θήλεια, θὰ ἐτρέφοντο, θὰ ἐνεδύοντο καὶ θὰ ἐδιδάσκοντο πρεπόντως καὶ πατρικῶς.

Ἄπὸ τοῦ ἔτους 1826, ἀναγγέλλων διὰ τῶν δημοσιογραφικῶν ὀργάνων τῆς Ἑλλάδος, τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος καὶ τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου, τὴν πρόθεσιν περὶ τοῦ Καθιδρύματος τούτου, ἐξελιπάρησα τὴν γενναιοδωρίαν ὄλων τῶν φίλων τῶν ὄρφανῶν καὶ ἤρχισα νὰ περισυλλέγω, ὅσον τὰ ἀσθενῆ μου μέσα μοὶ ἐπέτρεπον, πολλὰ ἀπὸ τὰ παντελῶς ἐγκαταλελειμμένα δυστυχῆ ταῦτα παιδιὰ. Ἐκ τούτων ἄλλα μὲν ἐνεπιστεθῆν πρὸς φίλους μου μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν θὰ ἤδυνάμην νὰ συγκεντρώσω αὐτὰ ἐν τῷ Ὀρφανοτροφείῳ. ὅταν ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ θὰ τελειώσῃ τὰ δὲ ἄλλα, δέκα ὀκτὼ τὸν ἀριθμὸν, ἐκτρέφονται ἐν τῇ ἐν Ἀνδρῶ πατρικῇ μου οἰκίᾳ. Ἐν αὐτῇ λαμβάνουσι τροφὴν ἀπλὴν καὶ ὑγιεινὴν, ἱματισμὸν ὁμοίμορφον καὶ ἀρμόδιον, καὶ, ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου μέχρι μεσημβρίας, μανθάνουσι πάντα ἀνάγνωσιν, γραφὴν, ἀριθμητικὴν, ἀναγινώσκουσι καὶ ἐξηγεῖται εἰς αὐτὰ τὸ Εὐαγγέλιον, ἵνα δώσωμεν εἰς αὐτὰ χριστιανικὴν ἀνατροφὴν διδάσκειται δὲ εἰς τίνα ἐξ αὐτῶν ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα Ἄπὸ τῆς μεσημβρίας μέχρι τῆς ἑσπέρας μανθάνουσι ἐπαγγέλματα, εἴτε ῥαπτικὴν, εἴτε ὑποδηματοποιίαν, εἴτε ξυλουργικὴν, κλπ ἀναλόγως τῆς κλίσεως καὶ τῆς δεξιότητος ἐνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Καὶ οὐ μόνον ῥάπτουσι αὐτὰ ταῦτα τὰ ὄρφανὰ τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ ὑποδήματά των, ἀλλ' αὐτὰ ταῦτα καὶ φροντίζουσιν, ἐκ περιτροπῆς, δι' ὅλας τὰς λεπτομερείας τοῦ «νοικοκυριοῦ», χωρὶς οὐδόλως νὰ διακόψουν τὴν πορείαν τῶν μαθημάτων των.

Ἄλλ' ὅμως, ἵνα ἡ ἐκπαίδευσις αὕτη ἀποβῇ κανονικωτέρα, ἐπωφελεστέρα, καὶ νὰ ἀχθῆ εἰς πέρας κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον, ἦτο ἐπάναγκες νὰ κατασκευάσωμεν οἴκημα προωρισμένον διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον, νὰ δύνανται δὲ νὰ περιλάβῃ περισσότερα ὄρφανὰ. Μόλις ἡ συνεισφορὰ τῶν φιλανθρώπων ἐχορήγησε κεφάλαιά τίνα, ἐτέθησαν τὰ θεμέλια τοῦ Ὀρφανοτροφείου εἰς τὴν ὠριοτάτην καὶ ὑγιεστάτην τοποθεσίαν τῆς νήσου, εἰς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν χώρον, ὅπου ὁ Τουρνεφορτ λέγει ὅτι εἶδε τὴν ὠριοτάτην ἐξοχὴν τοῦ κόσμου.

Τὸ οἶκημα τοῦτο, τοῦ ὁποῖου τὸ μὲν ἡμισυ προορίζεται διὰ τὰ ἄρρενα, τὸ δὲ ἄλλο ἡμισυ διὰ τὰ θήλεια, θὰ δυνηθῆ νὰ περιλάβῃ περὶ τὰ διακόσια ἐξήκοντα ὄρφανὰ. Ἦδη τὸ ἔκτον τοῦ οἰκοδομήματος πε-

1. Ἴδε σχετικῶς ἐφημερίδα «Ἀνδριώτην». Ἔτος I. ἀρ. φ. 476.

2. Tome II. N. Ier.

3. Δημητρίου Π. Πασχάλη, Θεόφιλος Καΐρης. Ἐν Ἀθήναις 1928 σ. 54, 61.

4. Αὐτίθι σ. 54—73.

ροαυτοῦται καὶ θὰ περιλάβῃ περίπου τεσσαράκοντα τέσσαρα ὄρφανά. Ἐτέθησαν δὲ συγχρόνως τὰ θεμέλια, ἔξωθι τοῦ Ὀρφανοτροφείου. Γυμνασίου, προσωρισμένον νὰ περιλάβῃ διακοσίους ἑξήκοντα μαθητάς, ἔχοντας κάποιαν οικονομικὴν εὐπορίαν. Οὗτοι θὰ πληρώσωσιν ἐιδικίον τι διὰ τὴν κατοικίαν των, καὶ θὰ συντρέχωσιν οὕτως εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Ὀρφανοτροφείου διὰ τῆς προσόδου ταύτης. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὕτη τὸ μόνον ὄφελος τὸ ὁποῖον ὀφείλομεν νὰ προσδοκῶμεν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Γυμνασίου τούτου. Δεκαετῆς πεῖρά μου ὡς καθηγητοῦ ἐν τῷ Γυμνασίῳ τῆς περιφημῆς καὶ δυστυχῆς πόλεως τῶν Κυδωνιῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ με ἐδίδαξε πόσον, ἀπὸ διαφόρων ἀπόψεων, οἱ μαθηταί, οἵτινες εἶναι ἐκ περιτροπῆς καθηγηταί καὶ μαθηταί, διδάσκονται αὐτοί, οὗτοι διδάσκοντες τοὺς ἄλλους. Θὰ ἐκλεγῶσι μεταξὺ τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου οἱ πλέον ἐνάρετοι καὶ οἱ μᾶλλον ἱκανοί, ἵνα δώσωμεν δι' αὐτῶν εἰς τὰ ὄρφανά μόρφωσιν ὑψηλοτέραν, ἀλληλοδιαδόχως δὲ θὰ μεριζώμεθα μετ' αὐτῶν, ὅσοι θὰ διεκρίνοντο περισσότερον, τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὀρφανοτροφείου.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

Ἐξ Ἀνδρου ΑΡΧΙΜ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ι. ΚΑΡΠΑΘΙΟΣ
Καθηγητῆς τῶν Θερησκευτικῶν
τοῦ ἐν Ἀνδρῶν Γυμνασίου.

ΠΡΟΣΛΑΛΙΑ

Τοῦ Ἐπισκόπου Ταλαντίου Παντελεήμονος κατὰ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ

Ἐθίξαν, Μακαριώτατε Πάτερ, οἱ πατρικοὶ Σου λόγοι τὰς λεπτοτέρας χορδὰς τῆς καρδίας μου. Καὶ αἱ ἀπὸ τῆς φιλοστοργου Σου καρδίας πολύτιμοι καὶ σοφώτατοι ὑποθήκαι, τὰς ὁποίας ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἠδδόκησε νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς τὴν ἐμὴν ταπεινότητα, προσεπηύξησαν τὰ συναισθήματα τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ φόβου, τὰ ὁποῖα κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς διακατέχουν τὴν ψυχὴν μου.

Καὶ χαίρω μὲν, διότι, εἰσερχόμενος σήμερον εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος τῆς Ἱερωσύνης, βλέπω νὰ πραγματοποιητῆται πόθος μου παλαιός, χρονολογούμενος ἀπὸ τῶν παιδικῶν μου χρόνων καὶ νὰ πληροῦται ἐπιθυμία ἔργου καλοῦ, τοῦ ἔργου τῆς ἐπισκοπῆς, τὸ ὁποῖον ἐκ παίδων ἐνέπνεε τὴν ζωὴν μου καὶ κατηύθυνε τὰ διεσβήματά μου. Χαίρω, διότι καὶ ἡ ἀγιωσύνη ἡμῶν Ἐκκλησία, πρωτοβουλία τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ἐν εὐμνεσίᾳ πολλῇ κρίνουσα τὴν δεκαπενταετῆ ἐκκλησιαστικὴν μου διακονίαν, με περιβάλλει σήμερον με τιμὴν πολλὴν καὶ ὑψοῖ ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων ἐμέ, τὸν νεώτερον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου, τὸν ἐλάχιστον μεταξὺ τῶν ἔργων τῶν τοῦ ἀμπελώνος τοῦ Κυρίου.

Ἀλλὰ, Μακαριώτατε, καὶ φοβοῦμαι. Φοβοῦμαι πολὺ διὰ τῆς ἀποστολῆς τὸ μέγεθος, διὰ τῆς Ἀρχιερωσύνης τὸ βάρος. Διότι ὅσον τῆς ἐπισκοπικῆς ἀρχῆς τὸ ὕψος καὶ τὸ ἀξίωμα, τοσοῦτος καὶ ὁ κίνδυνος. Διότι, ὁ τὸ λογικὸν τοῦ Χριστοῦ ποιμνιον πιστευόμενος, ἀγῶνα μέγαν καὶ χαλεπὸν ἀναλαμβάνει. Ὅτι, ὁ τοῦ

Χριστοῦ τὴν νύμφην κατακοσμεῖν λαχὼν, πολλῆς ἔχει ἀνάγκην δυνάμεως καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνωθεν, διὰ νὰ μὴ ἀστοχήσῃ. Καὶ μ' ὄλον δεῖ διὰ διακονίαν τοιαύτην, ἃς μοι ἐπιτραπῆ νὰ εἶπω ὁμοῦ μετὰ τοῦ μεγάλου τῆς Ἐκκλησίας Πατρὸς ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, προσεκληθῆν ἐκ νεότητος καὶ ἐδόθην δοτὸς ἐκ μητρικῆς ὑποσχέσεως καὶ ὁ πόθος συνηξήθη καὶ ὁ λογισμὸς συνέδραμε καὶ ἠδύνθη μοι τὰ τοῦ Θεοῦ λόγια καὶ τὴν σύνεσιν ἐπεκαλεσάμην καὶ τῇ σοφίᾳ ἔδωκα φωνήν μου, τώρα, ὅποτε καλοῦμαι νὰ ἀντιμετωπίσω πλέον πράγματα καὶ νὰ δεχθῶ ψυχῶν ἡγεμονίαν καὶ προστασίαν καὶ ὄχι ἀρχὴν ἀνεξέταστον, ἀλλὰ λειτουργίαν ὑπεύθυνον, ἣ ὁποία ἀπαιτεῖ ψυχὴν εὐτονον καὶ ἰσχυροτάτην, δειλιῶ καὶ φοβοῦμαι.

Δὲν ἄρκοῦν διὰ τοῦ Ἐπισκόπου τὸ ἔργον ὀλίγα τινὰ ἀπὸ τὰ συνήθη πνευματικὰ καὶ ἠθικὰ προσόντα καὶ ἐφόδια. Ἀπαιτεῖται σύνεσις καὶ ἐμπειρία πολλὴ καὶ τρόπων ὀρθότης καὶ καθαρότης βίου καὶ μείζων ἀρετῆ καὶ παρησία μεγάλη καὶ ἐλευθερία πολλή.

Πιστὸς ἐν πᾶσι καὶ φρόνιμος καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν κεκτημένος τῆς Ἐκκλησίας ὁ ποιμὴν, ὀφείλει, διὰ τοῦ λαοῦ τὸ κέρδος, καὶ τὰ βιωτικά πάντα νὰ γνωρίζῃ καὶ πολλῶν νὰ εἶναι ἐμπειρος, ὥστε νὰ ἐξαρκῆ καὶ νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ ἀνάγκας. Δὲν ἔχει τὴν θέσιν τοῦ ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς εἰς τὸ περιθώριον τῆς ζωῆς τοῦ ποιμνίου, δὲν ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ μόνον ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν συνδρομὴν καὶ βοήθειάν διὰ τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ. Ἀλλὰ λαμβάνει μέρος ἐνεργόν, τὸ πρῶτον μάλιστα μέρος, εἰσέρχεται εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας τῆς ζωῆς τοῦ ποιμνίου καὶ, ἀπαραίτητος πάντοτε ὅπως τὸ φῶς καὶ τὸ ἄλας, δίδει τὰς δεούσας ἐμπνεύσεις καὶ κατευθύνσεις εἰς τὴν ζωὴν, αὐτὸς ἔχων τὴν πρωτοβουλίαν, αὐτὸς πρῶτος δίδων τὸ παράδειγμα, πρωτοργάτης καὶ πρωτοπόρος πάσης κινήσεως ἀγαθῆς καὶ κοινωφελοῦς, ἐξυπηρετούσης καὶ παραγούσης τὸ ἰδεῶδες τῆς βιαιότητος τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Δὲν παρακολουθεῖ ἀπλῶς, ἀλλὰ χειριζομένῳ καὶ προπορεύεται καὶ ἡγεῖται. «Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ἔμπροσθεν τῶν προβάτων αὐτοῦ πορεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ». Ἀνεπίλητος καὶ νηφάλιος, ὡς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διδάσκει, σῶφρων καὶ κόσμιος, φιλόξενος καὶ διδακτικὸς, ἐπιεικὴς καὶ ἄμαχος καὶ ἀφιλάργυρος καὶ τοῦ ἰδίου οἴκου, ἐὰν ἔχη τοιοῦτον, καλῶς προϊστάμενος, τύπος εἶναι τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. Χρηστὸς δ' ὁμοῦ καὶ ἀστηρόν, σεμνὸς καὶ ἄτυφος, ἀφοβερὸς καὶ προσηνὴς, ἀρχικὸς καὶ κοινωλωτος, σφοδρὸς καὶ ἡμερος καὶ προστάτης καὶ κηδεμῶν καὶ δικαστῆς, γίνεται τοῖς πᾶσι τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσῃ, μηδέποτε ζητῶν τὸ ἐντοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσι καὶ, ἀγωνιζόμενος συνεχῶς τὸν καλὸν ἀγῶνα, μυρία ὑπομένει δεινά, ἔτοιμος καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν του νὰ θυσιάσῃ, ἵνα τὰ τῶν ἄλλων ἐπανορθώσῃ πταίσματα.

Ταῦτα πάντα, τῆς διακονίας τὸ μέγεθος καὶ ἡ πολλὴ τοῦ πράγματος δυσκολία, διὰ τὴν ψυχὴν μου μάλι-

στα τὴν ἀσθενῆ καὶ μικρὰν, τὸν μυελὸν ἐκτῆκει, ὡς καὶ ὁ προμνησθεὶς ἐκκλησιαστικὸς Πατὴρ διεκήρυξε, καὶ δαπανᾷ τὰς σάρκας, καὶ ταπεινοὶ τὴν ψυχὴν, καὶ τὸν νοῦν συστέλλει, καὶ τῇ γλώσῃ δεσμὸν ἐπιτίθει.

Ἄλλὰ πιστὸς ὁ Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι, ὁ δαιρῶν τὰ χαρίσματα καὶ τὰς διακονίας, ὁ ἐκλέγων καὶ ἀποστέλλων τοὺς μὲν ἀποσιόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ... «Οὐχ ὑμεῖς μὲ ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς». «Οὐχ ἔαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ». Διότι οὐ τοῦ τρέχοντος, οὐδὲ τοῦ θέλοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ.

Ἐπὶ τὸν Θεὸν καὶ ἐγὼ ἐλπίζω, προσέρομαι διὰ τὰ λάβω τὴν τιμὴν. Καί, ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ, διὰ τοῦ Θεοῦ τὴν δόξαν, διὰ τῆς Ἐκκλησίας τὴν οἰκοδομὴν, προσπίπτω καὶ ταπεινούμαι ὑπὸ τὴν κραταιὰν τοῦ Θεοῦ χεῖρα. «Οἶδα γὰρ ὅτι πεπίστευκα καὶ πέλειμαι ὅτι δυνατὸς ἐστὶ τὴν παρκαταθήκην μου φυλάξαι. Οἶδα ὅτι διὰ τῆς ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν ἀποκαρδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ἐν οὐδενὶ ἀισχυθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρηγοίᾳ, ὡς πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου». Διότι τοῦ Χριστοῦ ἡ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. Διότι τοῦ Χριστοῦ ὁ θησαυρὸς ἐν ὀτρακίνοις σκευεὶ διαφυλάσσεται, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν.

Πρὸς τοῦτους, Πάτερ Μακαριώτατε, ἔχω δευτέρω δι' ἐμὲ θησαυρὸν καὶ πηγὴν ἐμπνεύσεως πολλῆς καὶ δυνάμεως μεγάλης καὶ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος τὴν σοφωτάτην καὶ πλουσιωτάτην διδασκίαν καὶ τὴν πατρικὴν Αὐτῆς μέριμναν καὶ προστασίαν καὶ στοργὴν καὶ συναντίληψιν. Ὡς πατρὶ τέκνον ἐδούλευσα σὺν Σοὶ εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἐντροφεύμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεώς Σου καὶ τῆς καλῆς Σου διδασκαλίας, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησα. Πιστεύω δὲ ὅτι, χάρις καὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, θὰ τηρήσω τὴν ἐντολήν, τὴν ὁποίαν σήμερον δι' Αὐτῆς καὶ τῶν συλλειτουργούντων Αὐτῇ ἁγίων Ἱεραρχῶν λαμβάνω, ἄσπιλον καὶ ἀνεπίληπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου.

Ἐμνήσθην τῶν συλλειτουργούντων Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν καὶ δὲν δύναμαι, ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενος, παρὰ τὰ διακηρῶν ὅτι, ἐν εὐχαριστίᾳ πολλῇ πρὸς τὸν Πατέρα τῶν φώτων, διακρίνω μεταξὺ τούτων τὸν πνευματικὸν μου πατέρα, τὸν προστάτην μου τὸν φιλόστοργον, Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Καρουσίας Παντελεήμονα. Μὲ παρέλαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν παιδικῶν μου χρόνων καὶ διὰ τὴν ἀνάδειξίν μου οὐδενὸς κόπου καὶ οὐδεμιᾶς θυσίας ἐφείσθη. Μνησθεῖθι Κύριος τῆς ἀγάτης αὐτοῦ. Μνησθεῖθι Κύριος καὶ τῆς ἀγάπης πάντων τῶν παρσετώτων ἁγίων πατέρων καὶ ἀδελφῶν, τῶν πολυσεβάστων μοι διδασκάλων καὶ καθηγητῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς τῆς Θεολογικῆς ἐπιστήμης γράμμασι, τῶν ἐγγύς καὶ τῶν μακρὰν καὶ τοῦ εὐσεβοῦς τούτου λαοῦ, ὁ ὁποῖος κατέκλυσε τὸν ἱερόν τούτου χώρον διὰ τὰ

χαιρείσῃ πρὸς ἡμᾶς ἀρχῆς ἀνυψούμενον τοσοῦτον ἐμὲ τὸν ἐλάχιστον καὶ τὸν εὐτελεῖ. Πολλή μοι δύναμις τὸ θέαμα τοῦτο! Πολλή μοι καύχησις ἐν Χριστῷ διὰ τοῦτο! Τοσοῦτον μέγεθος ἀγάπης, τοσοῦτον πλῆθος εὐχῶν θὰ συντρέψῃ, πιστεύω, ὥστε νὰ μὴ δεχθῶ εἰς κενὸν τὴν χάριν, ἀλλ' ἀξιωθῶ καὶ παραστήσω ἑαυτὸν τῷ Θεῷ δόκιμον, ἐργάτην ἀνεπίσχυτον, ὁρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἱεροῦ ἔργου μου καταδειχθῶ ὅτι οὐ χρὴ τὴν σύνεσιν ἡλικία κρίνειν, οὐδὲ τὸν πρεσβύτερον ἀπὸ τῆς πολιᾶς δοκιμάζειν, οὐδὲ τὸν νέον πάντως ἀπειργεῖν τῆς τοιαύτης διακονίας.

Καὶ ἤδη, Μακαριώτατε, ἔχεις τὸ τέκνον Σου τὸ ταπεινὸν κατὰ τοὺς τοῦ Χριστοῦ νόμους ὑπεξούσιον. Ἔχεις τὴν εὐτίθειαν, ἀτόδος τὴν εὐλογίαν. Μετάδος τὴν χάριν καὶ τὴν τιμὴν διὰ τῶν ὁποίων ἐδόξασεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς τὴν ζωὴν Σου. Χειραγώγησον καὶ Σὺ ταῖς εὐχαῖς, ὁδήγησον τῷ λόγῳ, τῷ πνεύματι στήριξον καὶ ποιμανὸν με ποιμαίνοντα καὶ ὁδήγει με ὁδηγούντα Ἄς στηριζώμεθα δέ, μετὰ Θεόν, πάντοτε ἐν Σοί, ἐγὼ τε καὶ ὁ λαὸς Σου, διὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῆς Ἐκκλησίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἐπὶ τέλους!

Εἶπε ἀνέκφραστος ἡ ἀνακούφισις τὴν ὁποίαν δλόκληρος ἡ χώρα ἡμῶν ἠσθάθηεν διὰ τὴν κατάλυσιν μιᾶς τῶν δεινοτέρων πληγῶν τῶν λυμαινομένων πάσας σχεδὸν τὰς τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὁποῖον τὸ πάθος τῆς χαροτοπαιξίας. Ἡ σώφρων μερὶς τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου ματαίως ἦγον φωνῆν ἐπικαλουμένη τὴν καυτηρίασιν τοῦ μεγάλου τούτου κοινωνικοῦ κακοῦ, τὸ ὁποῖον εἶχε πλήξει καὶ αὐτὴν τὴν ἀγνήν ἐπαρχίαν, ὅπου δὲν ὑπῆρξε σχεδὸν οἰκογένεια μὴ θρηνησάσα συμφορὰς ἀποτόκους τῆς λαοκτονίας μάστιγος ταύτης. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους κατηρέχθη κατ' αὐτῆς ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ κράτους ὀριστικὸς ὁ καταπέλτης, μυριάδες δὲ οἰκογενειῶν θὰ εὐλογοῦν τὸ ὄνομα τῶν σημερινῶν τῶν εὐεργετῶν.

«... Ζητῶ δὲ ἀπὸ σέ Ἑλληνικὴ Λαίε, πρὸ παντὸς πειθαρχίαν, ζητῶ νὰ μοῦ δώσης ἔλπην σου τὴν ἐμπιστοσύνην, τὴν πίστιν σου, τὸν ἐνθουσιασμόν σου, τὴν βοήθειάν σου δλόκληρη...»

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

(ἀπὸ τοῦ λόγου τῆς 2ας Ὀκτωβρίου εἰς τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος)

Τριακονταετηρὶς Ἱεράρχου.

Ὡς ἀνεγράψαμεν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ, κατ' αὐτὰς συνεπληρώθη τριακονταετία τῆς ἐπισκοπικῆς ποιμαντορίας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανοῦ Μεταξᾶ. Κατὰ τὰς τρεῖς ταύτας δεκαετηρίδας τῆς ἐν τῇ ἀρχιερωσύνη διακονίας του ὁ διαπρεπὴς ἱεράρχης διεκρίθη

πάντοτε διὰ τὸ βαθὺ ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα, τὴν ἀκλόνητον αἰτιῶν ἐμμονὴν εἰς τοὺς ἱερῶς τῆς Ἐκκλησίας κανόνας καὶ τὴν καθ' ὅλου εἰς τὸ ἔργον τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας δόξαν καὶ ἀφοσίωσιν. Πλειστάκις μετασχὼν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῶν κατὰ καιροὺς συνελεύσεων τῆς Ἱεραρχίας, διὰ τῶν βαθυστοχάσιων αἰτιῶν εἰσηγήσεων συνέβαλε μεγάλως εἰς τὸ ἔργον τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας, δικαίως δὲ καὶ ἡ Ἱ. Σύνοδος καὶ ὁ ἑπαρχιακὸς αἰτιῶν κληρὸς ἐτίμησαν τὴν Α. Σ. διὰ τῶν ἐκδηλώσεων τῆς πρὸς αὐτὴν ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆσεως.

«... Δὲν ἐπῆρα τὸ τιμὸν διὰ τὸ ἀφήσω μπροστά σὲ ὅποιανδήποτε ἀπειλή. Τὸ τιμὸν: θὰ τὸ κρατήσω γερὰ στὰ χέρια μου, διότι αἰσθάνομαι πῶς μεγάλη εἶναι ἡ εὐθύνη μου ἀπέναντι τοῦ λαοῦ, ἀπέναντι τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς ἱστορίας του...»

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

(Ἀπὸ τὸν λόγον του τῆς 2ας Ὀκτωβρίου εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος)

Κατὰ τὸ ἐν Ρώμῃ περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος μηνὸς συγκληθὲν δὸν διεθνὲς συνέδριον τῶν βυζαντινῶν σπουδῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας καὶ τὴν προεδρείαν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐγένοντο ἀνακοινώσεις καὶ συζητήσεις περὶ τῶν ἐλληνικῶν διαλέκτων τῆς νοτίου Ἰταλίας, περὶ τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς ἐν σχέσει πρὸς τὸ γρηγοριανὸν ἄσμα, περὶ τῆς Ἰταλίας τῆς βυζαντινῆς περιόδου καὶ περὶ τοῦ βυζαντινοῦ δικαίου καὶ τῆς τέχνης τῆς νοτίου Ἰταλίας. Τὰ μέλη τοῦ συνεδρίου ἐπισκέφθησαν καὶ τὴν πόλιν τοῦ Βατικανοῦ ὡς καὶ τὴν Γκρόντα Φερράτα, οἱ δ' Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι ἐγένοντο δικτοὶ καὶ παρὰ τῆς Α. Α. τῆς Πάπας Ρώμης.

Ἐν Γαλλίᾳ ἐγένον ἐσχάτως ἔρευνα, κατὰ ποῖον τρόπον χρησιμοποιοῦν οἱ νέοι τὸν χρόνον τῆς σχολῆς καὶ ἀναπαύσεώς των ἐν γένει. Χαρακτηριστικὴ ἦτο ἡ ἀπάντησις ἐνὸς νεαροῦ ἐργάτου: «Κοιμοῦμαι ὅλην τὴν ἡμέραν. Δὲν ξέρω τί νὰ κάμω καὶ ποῦ νὰ πάω». Ἡ ἔρευνα αὕτη ἐπέβαλε εἰς σκέψεις τοὺς κοινωνιολόγους καὶ παιδαγωγοὺς καὶ ἔθεσε τὸ πρόβλημα, πῶς πρέπει νὰ οργανωθῇ μία στυροφορία πρὸς σκοπιωτέραν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως διάθεσιν τῶν ἡμερῶν ἀγίας τῶν νέων καὶ μάλιστα τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἀγροτῶν. Ἴδου πῶς διαθέτουν τὸν χρόνον τοῦτον εἰς τὰς διαφόρους χώρας τῆς Εὐρώπης: Ἐἰς τὴν Γερμανίαν καταγίνονται συνήθως εἰς τὴν ἀγροτικὴν, μουσικὴν, εἰς τοὺς χοροὺς καὶ τὰ σπῶρ. Εἰς τὴν Ἀυστρίαν ἐπιδίδονται εἰς τὸ ἄσμα, τὸ θέατρον, καὶ εἰς ἄλλους κλάδους τῆς λαϊκῆς τέχνης (ξύλογλυπτικὴν κλπ.). Εἰς τὴν Φιλανδίαν ὑπάρχουν περὶ τὰ 65 λαϊκὰ θεάτρα. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν καλλιεργεῖται ἡ λαϊκὴ χοροδία καὶ ἡ δραματικὴ τέχνη ὑπάρχουν δύο δραματικαὶ ἐταιρεῖαι, ἕξ δὲ ἓν ἡ μία ἀποτελεῖται ἐκ χωρικῶν. Εἰς τὴν Οὐγγουρίαν ἐνθαρρύνονται ἡ μουσικὴ, οἱ χοροὶ καὶ τὸ λαϊκὸν θέατρον γίνονται ἐπίσης πρᾶκτικαὶ διδασκαλαὶ διαφόρων ἐπιχειρημάτων, ἰδίως τῆς ὑπαίθρου: κέντημα, κλέξιμον, κατασκευὴ ἀγροτικῶν ἐργαλείων κλπ. μετεχόντων 85.000 ἐργατῶν. Εἰς τὸ Βέλγιον ὑπάρχουν πολλοὶ μουσικαὶ σύλλογοι καὶ χοροδία. Εἰς τὴν Δανίαν καλλιεργοῦνται οἱ λαϊκοὶ χοροὶ καὶ ἡ ὑδαοαρχία. Εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπιδίδονται μὲν πάθος εἰς τὴν μουσικὴν. Ὑπάρχουν 4000 μουσικαὶ σύλλογοι καὶ ἕτεροι 20000 δραματικοὶ! Εἰς τὴν Ρουμανίαν διασκαδίζουν συμφῶνως μὲ τὰς ἐθνικὰς παραδό-

σεις. Ὁ λαὸς ἀγαπᾷ ἰδίως τὰς ἐθνικὰς ἐνδυμασίας καὶ τοὺς ἐθνικὰς χοροὺς. Εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν ὑπάρχουν εἰδικοὶ σύλλογοι διὰ τὰς γυναῖκας, οἱ ὅποιοι ἐπιδίδονται εἰς τὴν λαϊκὴν τέχνην.

Θὰ ἦτο πολὺ ενδιαφέρον νὰ ἐγνωρίζομεν καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα ποῖα εἶναι οἱ συνηθέστεραι ἀσχολίαι καὶ ἐπιδόσεις τῶν νέων μας, καὶ ἰδίως τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν διαμενονίων εἰς τὴν ὑπαίθρου κατὰ τὰς ἡμέρας ἀγίας.

Ἐκ τοῦ ἑκατοστοῦ τριακοστοῦ δευτέρου ἀπολογισμοῦ τῆς Βρετανικῆς Βιβλικῆς Ἐταιρείας πληροφοροῦμεθα, ὅτι ἡ Ἐταιρεία ἐξέδωκε τὴν Ἁγίαν Γραφήν μέχρι τοῦδε εἰς πλείονας τῶν 700 γλωσσῶν καὶ εἰς 476 ἑκατομμύρια ἀντιτύπων. Ἡ κυκλοφορία αὐτῆς ἠξίθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἰδίᾳ εἰς τὸ πολὺ κοινὸν ἐν Γαλλίᾳ, Ἰσπανίᾳ καὶ Γερμανίᾳ. Οἱ Ἐκκλησιαστικὴ Καίρει τοῦ Λονδίνου ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Ἐταιρείας ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Βίβλος κερχωρισμένη τῆς Ἐκκλησίας» λέγουσι μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς ὁρθότατα: «Ἡ κυκλοφορία τῆς Ἁγ. Γραφῆς ἐντός τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀσχετῶς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν εἶνε δύο διαφόρα πράγματα. Εἶνε ἀπλοῦν γεγονός ὅτι ἡ Καινὴ Διαθήκη ἐγράφη διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ πρῶτος σκοπὸς διὰ τὸν ὅποιον ἐγράφη ἦτο οὐχὶ ἡ ἐπιστροφὴ τῶν ἐθνικῶν, ἀλλ' ἡ πληρεστερα διδασκαλία τοῦ χριστιανοῦ. Τὸ νὰ περιμῆν τις ὅπως ἡ Γραφὴ κάμνη τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, ταῦτόν εἶτε πρὸς τὸ νὰ περιμῆν ἀπὸ αὐτὴν νὰ πληρωσῇ σκοπὸν διὰ τὸν ὅποιον δὲν εἶχε προορισθῇ. Ὁ καθεὶς γνωρίζει ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶνε ὁ φύλαξ τῆς Βίβλου. Ὁ ἔρμηνεύς τῆς Βίβλου εἶνε ἡ Ἐκκλησία, αὐτὴ δὲ εἶνε ἡ αὐθεντία εἰς τὰς περὶ τὴν πίστιν ἀμφισβητήσεις. Ὅπου αὐθιγὰ ἀξία κἀν ἀποδίδεται εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῆς Γραφῆς—εἶνε δὲ πολὺ μεγάλη αὕτη ἀναναρθήσις—, σὺδέποτε ὅμως δύναται νὰ ὑποκαταστήσῃ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καθοδότησιν, διὰ τὴν ὅποιαν καὶ ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἐγγράφου».

Περὶ τὸ τέλος τοῦ 1935 ὁ ἐβραϊκὸς πληθυσμὸς τῆς Παλαιστίνης ἀνῆρχετο εἰς 400.000 ἔναντι τῶν 59.000 τοῦ 1919.

Ἡ American Humane Association καὶ ἡ American Society for the Prevention of Cruelty to Animals (ἄνθρωπιστικαὶ καὶ φιλόζωοι ὀργανώσεις) διεμαρτυρήθησαν κατὰ τῆς παραγωγῆς κτηναιοχηρητικῶν κεινῶν, ἐν αἷς διαπράττονται σκληρότητες κατὰ ζώων εἰς διαφόρους σκηνὰς ἀγωνισμάτων μεταξὺ τῶν ζώων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὴν λήξαν ἐβδομάδα συνήλθεν ἡ Δ. Ἱερά Σύνοδος εἰς δύο τακτικάς συνεδριάσεις ἀσχοληθεῖσα ἐπὶ διαφόρων ὑπηρεσιακῶν ζητημάτων.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νευροκοπίου Εὐγένιος διὰ μεγάλας δυσχερείας περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ποιμαντορικῶν αὐτοῦ καθηκόντων καὶ διὰ ψυχικὴν καὶ ἡθικὴν συντριβὴν, ἀπεπέσει τούτων, ὑπέβαλε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ κανονικὴν παραίτησιν ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νευροκοπίου. Ἡ Ἱερά Σύνοδος κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς παρελθούσης Τριτῆς ἐξετάσασα καὶ κρίναςα βαπτίσει τοὺς πορβαλλομένους λόγους, ἀπεδέξατο τὴν παραίτησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου πρώην Νευροκοπίου Εὐγενίου, ὁ δὲ Μακ. Πρόεδρος δώρισε Τοποτηρητὴν τῆς χερσαύτης Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὸν Πρωτοσύγκελλον αὐτῆς Ἀρχιμ. Φιλόθεον Καρατζάν.

Διὰ Βισ. Διαταγμάτων διορίσθησαν μέλη τῶν Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων τῆς μὲν Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως τακτικὰ μὲν οἱ Ἀρχιμ. Εὐστάθιος Κεκριδῆς καὶ Ἱερο. Κων. Μ. Πένας, ἀναπληρωματικά δὲ οἱ ἱερεῖς Ντι. Σιδηρόπουλος καὶ Ἀλέξ. Παρίσης, τῆς

δὲ ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης τακτικὰ μὲν οἱ Ἀρχιμ. Νικηφόρος Γιαννούλης καὶ ἱερ. Ἰωάν. Ἀλεξανδρῆς, ἀναπληρωματικὰ δὲ οἱ Ἀρχιμ. Κων. Μπίτσας καὶ ἱερ. Χριστόδουλος Παλιάτσος.

— Διὰ Β.σ. Διατάγματων μετετέθησαν οἱ ἱεροκήρυκες α) ἱεροδιάκονος Λεωνίδα: Παροικεσίου πολυτοῦ ἐκ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου εἰς τὴν ἱερὰν Μητροπόλιν Θεσσαλονίκης καὶ β) Ἀρχιμ. Δαμιῆλ Βιλιόπουλος ἐκ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος εἰς τὴν ἱερὰν Μητροπόλιν Βεργίας καὶ Ναούσης.

— Διὰ Β.σ. Διατάγματος ἀπελύθη τῆς θηρησίας ὁ παρὰ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Μηθύμνης ἱεροκήρυξ ἱεροδιάκονος Ἀνδρέας Πανταλέων ὡς μὴ κεκτημένος τὴν ἐλληνικὴν ἰθαγένειαν.

— Ἐκιοινοποιήθη εἰς τὴν Ἱερὰν Συνόδον γνωμοδότησις τοῦ παρὰ τῆς Ὑπουργείου Ἐρησκειμάτων νομικοῦ Συμβουλίου ἀποφαινομένου, ὅτι κατὰ τὸν νῦν ἰσχύοντα σχετικὸν νόμον συγγένεια οἰουμένη βαθμοῦ ἐνοριακοῦ ἐπιτρόπου πρὸς τὸν ἐφημέριον ἢ πρὸς ἕτερον μέλος τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπείας δὲν ἀποτελεῖ κώλυμα τοῦ νὰ διατελέσῃ ὡς τοιοῦτος.

— Ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἡ Ἱδρυσις Ἐκκλησιαστικῶν προπαρασκευαστικῶν σχολῶν ἐν ταῖς ἱερῶς μητροπόλεσι Μεσσηνίας καὶ Βεργίας—Ναούσης πρὸς εἰδικὴν μόρφωσιν τῶν ὑποψηφίων ἐφημερίων αὐτῶν.

— Τὴν Παρασκευὴν τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος 5 | 2 μ. μ. ἡ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μ.κ. Ἀρχιεπισκόπου μεγάλη ἐπιτροπὴ πρὸς ἀνέγερσιν ἀνδριάντος διὰ πανελληνίου ἐράνου τοῦ ἀειμνήστου ἔθνομάρτυρος Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσόστομου παρέλαβε τὸν ἀνδριάντα, στηθέντα, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν ὄπισθεν τοῦ ναοῦ τῆς Μητροπόλεως, νέαν πλατεῖαν. Ὁ Μακαριώτατος ἠὲ χαριστήρας τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰς προσπαθείας καὶ τὴν συνεργασίαν πρὸς ἴδρυσιν τοῦ μνημείου τούτου καὶ τὸν καλλιτέχνην κ. Δημητριάδην διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου. Ἀπεφασίσθη δὲ ὅπως τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τελεσθῶσι διὰ σεμνῆς τελετῆς, ἐκκλησιαστικοῦ χαρακτήρος, αὐριον ὄραν 10. 30 π. μ.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ζακύνθου ἀνήγγειλε πρὸς τὸν Κληρὸν καὶ τὸν λαὸν Ζακύνθου ὅτι διὰ προσωπικῶν ἐνεργειῶν του ἐπέτυχε τὰ ἑξῆς: 1) Θὰ μισθοδοτηθῇ ὁλόκληρος ὁ ἱερὸς κληρὸς Ζακύνθου ἰκανοποιητικῶς, συντεταχθῶν τῶν ἐφαρμοσθεῖσάν οικονομικῶν διατάξεων τοῦ νέου νόμου 5148 εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς τῆς Ζακύνθου. 2) Ἀπεφάσισεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐρησκειμάτων καὶ Παιδείας νὰ ἐξαίρεση τῆς ἀπαλλοτριώσεως ὑπὸ τοῦ Ο. Δ. Ε. Π. κτήματά τινα σπουδαῖα τῆς ἱ. μονῆς Στροφάδων καὶ ἁγίου Διονυσίου Ζακύνθου πρὸς συντήρησιν καὶ εὐμερίαν τῆς μονῆς. Εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, συνετέλεσε καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ κ. Μιχαὴλ Μυριδάκη. 3) Ὡσαύτως ἀπεφάσισεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐρησκειμάτων καὶ Παιδείας ὅπως χορηγηθῇ ἡ ἀναγκαία μίσθωσις πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἱστορικοῦ πύργου τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορικῆς ἱερᾶς μονῆς τῶν Στροφάδων ἐχούσης ἄμεσον ἀνάγκην ἐπισκευῆς. 4) Διατάχθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας νὰ χορηγηθῇ χρηματικὸν ποσὸν πρὸς διόρθωσιν τῆς στέγης τοῦ ἐν Ζακύνθῳ ἱεροῦ ναοῦ Περφανρωμένης. 5) Ἐζητήθη ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον νὰ συγχωνευθῇ ἡ ἱερὰ μονὴ ἁγίου Γεωργίου Κρημνῶν εἰς τὴν τῆς Σηλησιώσεως τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Ζακύνθου. 6) Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1333 ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐγγράφου πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Προνόιας καὶ Κρατικῆς Ἀντιλήψεως παρεχωρήθη, πρὸς περιθάλψιν τῶν ἀσθενῶν τῆς νήσου, ἡ ἱερὰ μονὴ ἁγίου Γεωργίου Κρημνῶν Βολιμῶν, ἵνα ἰδρυθῇ ἐν αὐτῇ Ἀναρωτήριον, οὗτοι στρεφῆται ἡ Ζακύνθος παρεκλήθη δ' ὁ κ. Ὑπουργός, ὅπως μεριμνήσῃ περὶ τῆς πόλεως τοῦ ὄργανισμοῦ τῶν Φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων Ζακύνθου συντηρήσεως αὐτοῦ, ὑπαγομένου εἰς τὸν ἐν λόγῳ ὄργανισμόν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς συγγινηθεὶς βαθύτατα διὰ τὸ διάβημα τοῦτο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ζακύνθου μετὰ χάρας ἐδέχθη τὴν πρότασιν. 7) Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1502 ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐγγράφου αὐτοῦ ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας κ. Οἰκονόμου, ὅπως

γίνῃ ἡ σχετικὴ μελέτη πρὸς κατασκευὴν τῆς ἀπὸ Βολιμῶν μέχρι ἱερᾶς μονῆς ἁγίου Γεωργίου Κρημνῶν ὁδοῦ, χάριν τοῦ ἰδρυθησομένου Ἀναρωτήριου καὶ πρὸς εὐκολίαν τῶν ἐκείσε μεταβαίνοντων ἐπισκεπτῶν, ὡς καὶ τῶν προσκυνητῶν τῆς ἐκεί πλησίον ὑπαρχούσης ἱερᾶς μονῆς Ἀναρωτηρίας, ἔνθα ἐμόνατε καὶ ἡ ἱκετεύσεν ὁ ἅγιος Διονύσιος. 8) Ἐπίσης πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνωτέρου σκοποῦ ἐγένετο ἐνέργεια πρὸς τὸν κ. Ὑφυπουργὸν Τουρισμοῦ, καθ' ὅσον καὶ ἔνεκα λόγων Τουρισμοῦ ἐπιβάλλεται ἡ κατασκευὴ τῆς ὡς ἄνω ὁδοῦ. 9) Ὁ κ. Ὑπουργός τῆς Γεωργίας ἐχορηγήσῃ σπουδαῖον χρηματικὸν ποσὸν πρὸς τὴν Φιλοδασικὴν Ἱεραρίαν Ζακύνθου, ἵνα πευκοφυτευθῶσιν οἱ λόφοι τοῦ Φρονορίου, Ἐξηνταβελόνη κ. λ. π. τῆς πόλεως Ζακύνθου. 10) Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1336 ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐγγράφου πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Προνόιας παρεχώρησε τὸ εἰς τὸν κατὰ καιρὸς μητροπολίτην Ζακύνθου ἀνήκον, δυνάμει διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Διον. Β. δάλε, ἐν Ἀρωτηρίῳ οἶκημα πρὸς Ἱδρυσιν Ὀρφανοτροφείου συντηρομένου ὑπὸ τοῦ ὄργανισμοῦ τῶν φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων Ζακύνθου χάριν τῶν ὄρφανῶν τῆς νήσου στερουμένης τοιοῦτου. Ὁ δὲ κ. Ὑπουργός, ἀποδεχθεὶς μετὰ χαρᾶς τὴν δωρεάν, ὑπεσχέθη νὰ μελετήσῃ εὐμενῶς τὸ ζήτημα τοῦτο. 11) Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1500 ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐγγράφου πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας καὶ κατόπιν προσωπικῆς παρακλήσεως περὶ ἱδρύσεως Γεωργικῆς Σχολῆς ἐν Ζακύνθῳ διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῆς γνωστῆς μεγάλης ἐπαύλεως τοῦ κ. Ἀμπελορράβη ἐν Καλλιπιάδῳ, ἐνοικιαζομένη: ἡ καὶ ἀγοραζομένης ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὁ Ὑπουργός τῆς Γεωργίας κ. Κυριακός, παρ' ὅλας τὰς οικονομικὰς δυσχερείας πρὸς συντήρησιν καὶ λειτουργίαν μιᾶς τοιαύτης Γεωργικῆς Σχολῆς εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν καταργοῦνται ἄλλαι, ὑπεσχέθη ὅτι σύντοκῶς θὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο, διὰ νὰ ὑπάσχη ἐν Ζακύνθῳ πλὴν τοῦ μόνου γυμνασίου καὶ μίᾳ Γεωργικῆς σχολῆς. 12) Προκειμένου περὶ τοῦ δανείου τῶν 3. 000. 000 ἐκ μέρους τῶν ταχυδρομικῶν ταμειωτηρίων διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ νέου ναοῦ τοῦ ἁγίου Διονυσίου, ἐπειδὴ ἡ πρότασις τῆς ἐπιτροπῆς ἀνεγέρσεως ἀπερρίφθη, λόγῳ τοῦ ὅτι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συμβουλίου τοῦ ταχυδρομικοῦ ταμειωτηρίου, οἱ ὄροι δὲν ἐξεπληροῦντο, κατόπιν συμφωνίας τῆς Διευθύνσεως Ταμειωτηρίων, τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας κ. Οἰκονόμου καὶ τοῦ Μητροπολίτου, θὰ ἀποτευχθῇ δάνειον 2. 700. 000 δραμῶν διὰ 15 ἔτη πρὸς ἀποπληρώσιν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου.

ΡΩΜΑ-ΓΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐνεκα τοῦ ἐν Μεξικῷ ἀντιθρησκευτικοῦ διωγμοῦ οἱ χριστιανοὶ ἀναγκάζονται νὰ ἐκτελῶσι τὰ θρησκευτικὰ των καθήκοντα μυστικῶς. Οἱ ἱερεῖς προσπαθοῦν νὰ ζῶσι κατὰ τρόπον ἀπαρατήρητον, τὰ τίμια δῶρα κρύπτονται εἰς ὀπὰς τῶν τοίχων καὶ μεταφέρονται δι' ἐμπίστων προσώπων, ἱερεῖς φεροτονοῦνται ἐν σπηλαίοις καὶ γυναῖκες παραδίδουν θρησκευτικὰ μαθήματα εἰς τὰ παιδιά εἰς μέρη ἀπόκεντρα.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Winchester γράφων ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ «Diocesan Leaflet» περὶ τῆς διὰ τοῦ ραδιοσῶνου μεταδόσεως τῆς λειτουργίας, ἐκφράζει τὴν ἔκπληξιν του διότι ὑπάρχουν οἱ ἀνεπιτασσόμενοι κατ' αὐτῆς. Θὰ ἦτο θλιβερόν—γράφει—ἡ ραδιοφωνία νὰ χρησιμεύσῃ διὰ μόνην τὴν μεταβίβασιν διασκοδαστικῶν καὶ ἐν γένει κοσμικῶν πραγμάτων καὶ νὰ μὴ ἀκούεται δι' αὐτῆς μηδὲ λέξις περὶ τοῦ Θεοῦ, τοῦλάχιστον ἀπαξ τῆς ἑβδομάδος. Διότι διὰ τῆς ραδιοφωνικῆς μεταδόσεως τῆς θείας λειτουργίας καὶ τοῦ θείου κηρύγματος οὐ μόνον οἱ ἀνάηροι, οἱ ἀσθενεῖς καὶ οἱ ἠλικιωμένοι ἀδυνατοῦντες νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸν ναόν, λαμβάνουν ψυχικὴν παραμυθίαν καὶ στήριξιν, ἀλλὰ καὶ ἀπειρα ἄλλα πλήθη εἰνε εἰς θεῖον τακτικῶς νὰ ἀκούουν τὸ Εὐαγγέλιον, τοὺς ὕμνους καὶ τὰς προσευχάς, τὰς ὁποίας ποτὲ κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν των εἶχον διδαχθῆ. Ὅσονδήποτε δὲ καὶ ἂν θάρσων οἱ ἀσμπανθῶς ἔχοντες καὶ ἀσεβῶς διοκίμενοι πρὸς τὰς θρησκευτικὰς ἐκδηλώσεις, οὐδεὶς ἱερεὺς θὰ ἀσκέπτετο

ποτε νά ἀρνηθῆ νά τελέσῃ τὴν θείαν ἱερωσύνην ἐν ὑπὸ
 θῶ ἐν ἰσὺν τῶ λόγῳ οὐκ ἔστι θεῶν αὐτὴν καὶ τινε; με
 τὸν πῖλον ἐπὶ κεφαλῆς ἢ μετὴν καπνοσύριγγα εἰς τὸ
 στόμα. Ἡ δὲ τοῦ ραδιοφώνου ἀκρόασις τῆς θείας λει-
 τουργίας ἔδεν δύναται βεβαίως νά ἀντικαταστήσῃ τὴν
 προσωπικὴν τοῦ πιστοῦ παρουσίαν ἐν τῷ ναῷ ἐν πάτῃ
 ὅμως περιπτώσει εὐχεραίνει εἰς πολλοὺς τὴν ἀκρόασιν
 τῶν κηρυγμάτων διασημῶν ἱεροκηρῶν καὶ τὴν εὐλαβῆ
 ἔστω καὶ μακρόθεν συμμετοχὴν εἰς τὰς κοινὰς προσευχὰς
 καὶ τὴν θρησκευτικὴν συγκίνησιν τοῦ ἐν τῷ ναῷ ἐκκλη-
 σιασματος.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κ. Ι. Δοξολογία Τὸ ὑπ' ἀριθ. 21 χειρόγραφον τῆς
 πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης τῆς Τυβίγγης (Ἀνάτυπον
 ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 1936).—Τὸ
 χειρόγραφον τοῦτο περιεχει σημειώματα γραφέντα ὑπὸ τῶν
 ἑλλήνων Ἀνδρέου Ἀργυροῦ καὶ Ἰωάννου Θεολοῦτου χά-
 ριν τοῦ Κρουσίου, τὸν ὁποῖον εἶχον ἐπισκεφθῆ ἐν Τυβίγγῃ
 κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1585. Εἰς τὰ σημειώματα ταῦτα
 ὑπάρχουν πληροφορίαι τινεὶ περὶ Ἀλεξανδρείας, Καίρου,
 Κρήτης, Σαντορίνης, Κορσῶν, Ζακύνθου καὶ Κυθήρων.

Κ. Ι. Δοξολογία Περὶ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ἁγίου
 Φωτῶς (Ἀνατύπ. ἐκ τῆς Ἐπιτελεῖδος τῆς Ἑταιρείας Βυ-
 ζαντ. Σπουδῶν), Ἀθῆναι Τύποις «Ἑστία», 1936.—Δια-
 τριβὴ «περὶ τοῦ ἁγίου Φωτῶς» ἐκ χειρογράφου τῆς
 Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης γραφέντα ὑπὸ Νεοφύτου Κανσο-
 καλυβίτου.

Georghe Cronts Doctor in theologie de la
 Universitatea din Atena, Doctor in drept de la Universitatea
 din Paris, Legislatia Bisericeasca din Grecia (Ἡ ἐκκλη-
 σιαστικὴ νομοθεσία τῆς Ἑλλάδος). Bucuresti, Tipogr. Car-
 tilor Bisericești, 1936.

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ [2]

Τὸ κατὰ τὸν Νόμον 5383 Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν
 Δικαστήριον

Πρὸς τὸν Ἱερέα Χρυσόστομον Μιχαῆλ ἢ Ζαφειρίου
 τέως Ἐφημέριον Περιβολίου Κερκυρας.
 (Ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι, βάσει τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἵνα
 ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου
 Συνοδικοῦ Δικαστηρίου ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ τῆ 20
 Νοβρίου ἐ. ε., ἡμέρᾳ Παρασκευῇ καὶ ὥρα 9. π. μ., καὶ δι-
 κασθῆς.

Προσπετιηλοῦμεν δέ σοι οὐκ, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὡς
 ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ, θέλεις δικασθῆ ἐρημῶν.

Ὁ Πρόεδρος

Τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
 † Ὁ Μικρανεὶας Ἀνθιμος

Ὁ Γραμματεὺς

† Ἀρχιμ. Πολ. Κουτσουπίδης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητροπόλις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 5439 (κο-
 δικ.) «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων», καλοῦμεν
 τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου
 ὀριζόμενα προσόντα νά καταλάβωσι τὰς κενὰς θέσεις α')
 τοῦ ἐν Κοσινῶ ἱεροῦ ναοῦ «Κοίμησις Θεοτόκου», β') τοῦ
 ἐν Κάτω Προστοβῶ ἱεροῦ ναοῦ «Ἅγιος Γεώργιος», ὅπως
 μέχρι τῆς 10 τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ
 ὑπὸ τοῦ εἰρημένου νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προ-
 κειμένου ν' ἀνακηρύξωσιν ὑποψήφιοι ἐφημερίων τῶν ὡς
 ἄνω ἱερῶν ναῶν. Ἐν Μεσολογγίῳ τῆ 14ῃ Ὀκτωβρίου 1936.
 † Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος.

Ἱ. Μητροπόλις Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας

Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ταχθείσης μηνιαίας προθε-
 σίας πρὸς ὑποβολὴν ὑπὸ ψηφιοτήτων διὰ τὴν χρεοῦσαν
 ἐνορίαν «Ἁγίου Ἀθανασίου Φιλιαρῶν», παρατείνουμεν
 ταύτην συνφῶς τῷ ἄρθρῳ 81 τοῦ κωδικοποιηθέντος ἐνο-
 ριακοῦ νόμου 5439 ἐπὶ τρίμηνον. Ἐν Κυπριασίᾳ τῆ 11
 Ὀκτωβρίου 1936. † Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Ἀνδρέας.

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ
 ἄρθρου 83 τοῦ κωδ. ἐνοριακοῦ νόμου 5439 ὀριζόμενα προ-
 σόντα, ὅπως ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ὑποβάλλωσι τῆ καθ' ἡ-
 μᾶς ἱερῶ μητροπόλει τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ κωδικο-
 ποιηθέντος ἐνοριακοῦ νόμου 5439 ὀριζόμενα πιστοποιη-
 τικά, προκειμένου νά προσβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφί-
 ων ἱερέων τῆς χρεοῦσας ἐνορίας «Ζωοδόχου Πηγῆς» Μουρ-
 γιανάδας τῆς Ἐπιτελεῖδος Τριφυλίας. Ἐν Κυπριασίᾳ τῆ 19
 Ὀκτωβρίου 1936. † Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Ἀνδρέας.

Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ταχθείσης δευτέρας προθε-
 σίας πρὸς ὑποβολὴν ὑποψηφιοτήτων διὰ τὴν χρεοῦσαν
 ἐνορίαν «Ἁγίων Ἀποστόλων» Χώρας Τριφυλίας, παρατείν-
 ομεν ταύτην συμφῶς τῷ ἄρθρῳ 81 τοῦ κωδικοποι-
 ηθέντος ἐνοριακοῦ νόμου 5439 ἐπὶ ἓν εἰσέτι τρίμηνον. Ἐν
 Κυπριασίᾳ τῆ 12 Ὀκτωβρίου 1936. † Ὁ Τριφυλίας καὶ
 Ὀλυμπίας Ἀνδρέας.

Ἱ. Μητροπόλις Κορινθίας

Καλοῦνται οἱ βουλομένοι νά καταλάβωσι τὴν κενὴν θέ-
 σιν ἐφημερίου ἱερέως τοῦ ἐν Ἐξαμυλίοις, Κορινθίας ἐνο-
 ριακοῦ ἱεροῦ ναοῦ «ὁ ἅγιος Δημήτριος», ὅπως ἐντὸς ἐνός
 μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 83
 τοῦ κωδ. νόμου 5439 περὶ ἐνοριῶν ὀριζόμενα πιστοποιη-
 τικά, ὅπως ἀνακηρύξωμεν αὐτοὺς ὑποψηφίους πρὸς ἐκλο-
 γὴν ἐφημερίου τῆς ἐν λόγῳ ἐνορίας. Ἐν Κορινθίῳ τῆ 13
 Ὀκτωβρίου 1936. Ἐντολῇ τοῦ Σεβ(τ)του Μητροπολίτου.
 Ὁ Γεν. Ἀρχ. Ἐπίτροπος Γεώργιος Μαστραντώνης.

Ἱ. Μητροπόλις Μηθύμνης

Κενωθείσας μᾶς θέσεως ἐφημερίου τῆς ἐν τῇ Κοινό-
 τητι Μανδαμάδου ἐνορίας Ταξιαρχῶν, προσκαλοῦμεν
 πάντας τοὺς βουλομένους νά καταλάβωσιν αὐτὴν ὅπως
 ἐντὸς μηνὸς ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὰς αἰτήσεις μετὰ τῶν
 νενομμένων πιστοποιητικῶν. Ἐν Καλλονῇ τῆ 9 Ὀκτω-
 βρίου 1936. † Ὁ Μηθύμνης Διονύσιος.

Ἱ. Μητροπόλις Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 81 τοῦ κωδικοποιηθέντος
 νόμου 5439 «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν ἐφημερίων καὶ ΤΑΚΕ-
 προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ προσόντα
 νά καταλάβωσι τὰς χρεοῦσας θέσεις τακτικῶν ἐφημε-
 ρίων τῶν κάτωθι ἐνοριῶν 1) ἱ. ναοῦ Τιμίου Σταυροῦ
 Παρακοπῆς Σύρου 2) ἱ. ναοῦ ἁγ. Ἀποστόλων Τριαντά-
 ρου Τήνου 3) ἱ. ναοῦ ἁγίου Γεωργίου Στεφάνου Ἄνδρου
 ὅπως ἐντὸς μηνὸς, ἀπὸ σήμερον, ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ
 Γραφεῖον τῆς καθ' ἡμᾶς ἱ. μητροπόλεως, τὰ ὑπὸ τοῦ
 ἄρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου ὀριζόμενα δικαι-
 ολογητικά ἐγγραφα τῶν προσόντων αὐτῶν, προκειμένου νά
 προσβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων, διὰ τὰς ὡς ἄνω
 ἐφημερικὰς θέσεις. Ἐν Ἐρμούπολει Σύρου τῆ 12 Ὀκτω-
 βρίου 1936. Ἐντολῇ τοῦ Σεβασμιωτάτου. Ὁ Ἀρχ. Ἐπί-
 τροπος Ἀρχιμ. Χ. Μαραθοκαμπίτης.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διευθύνουσα Ἐπιτροπεία:

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΗΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ὁ Κίτρους ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

† Ὁ Μεσσηνίας ΠΟΛΥΚΑΡΙΟΣ

Ἐπιβύθουρος, Π. Σ. Μανολέσης

Τῶν «Φοίνικος» ὁδὸς Λεωνόπου 4, Ἀθῆναι Τηλ. 28 873